

وہفدی کوردستان، یان شوږہ بیہ کانی برؤکسل



دکتور کمال میراودہلی

سہرنج: بہ کوردستان، کہ له هہموو شتییک لای من پیروژتره، گہر باوہرم وابوواہ سہدی یہک، دووبارہی دہکہ مہوہ تہنیا سہدی یہک. ہاتنی ئەو بہناو و ہفدہ بؤبرؤکسل عہقل و ئەخلاق و پروژہو بہرنامہو خواستی راستہقینہی میللہ تہکہمی تیدایہو، تہنیا شوورہ بیہکی رپسواکہرو بئ مانا نییہ، ئەم ہونراوہیہم نہ دہنووسی و بہ ہہموو دل و کوئییک پشتگیریم دہکرد. بہ لام رؤحی پیروژی پیرہ میرد پیئ وتم: بنووسہ:

وہفدی کوردستان میللہ تفرؤشان

ہہرزہ و ہکیلی شاری خامؤشان

دہک خہ جالہت بن له رووی مہ حشہرا

ئىمەش خاك و خۆل دەكەين بە سەرا

ھاتنە برۆكسل بۆ سەربەخۆيى

سەرتان وا شۆر بوو،

بوون بە شۆرەبى!

ھەروا دەزانن ئەوروپاش وا يە

زەمانى خيىل و گەمژەوگەوا يە

دەستوور، پەرلەمان رۆژى ئاوا يە

گەرنەوتدزبى، پىنگات والا يە.

بۆ ئىوۋە وەفدن، چۆنە نوپنەرن؟

رەوايى ئاخىرلە كى وەردەگرن؟

كام پەرلەمانە، كامە ئەنجومەن

پىي وتن ئىوۋە وەفدى ئەم گەلەن؟!

بۆم ئەوروپايە چىتان ھىناوۋە

لە جەھالەت و فىشە بەولاوۋە؟

سەرۆك كوا ھەيە بە بى پەرلەمان

بە بى دەستوورو دەزگاوياساكان؟

يان ھاتوون خۆتان بىكەن بە عىبەرت

بى عەقل، بى بىر، بى باك، بى غىرەت؟

که سئ که رپزی گه لی خوئی نه گریئ
ئه وروپای مه زن چوئن رپزی ده گریئ؟
که سئ په رله مان بداته به رشه ق
چ په رله مانئ ده یخاته سه رهه ق؟
که سئ ده ستوورو یاسای کردبئ فت
هه رئاوا فتی ده که ن کت و مت
میوه یه ک به سه رچوو بئ، گه نی بئ
کئ تامی ده کات
تا پئی خه نی بئ؟
ئیره کیشوه ری ده ستوور، یاسایه
بی یاسا، هیچ که س ده نگی ده رنایه
بنخانی عه قل، ناوی ده زگایه
سه رکرده دین و ده رپون
وهک پیلاو
میلله ت ده میئئ
وهک ئاو وهه تاو.

روونکردنه وه:

1- فشه ی رپفراندوم و په رله مانئ نه وروپیی

به هۆی حیزب و میدیای حیزیی چه واشه که ره وه، عه قَل و زانست و بیرکرنه وه و ئه خلاق له باشوورنه ماوه هه موو ده لَین رِفراندۆم بۆ سه ره به خۆیی، که شتی وا نییه و فشه یه.

وهک له وتاره کانی پِیشوو دا روونم کرده وه: مه رجی سفری رِفراندۆمی به ستانداردی یاساو پراکتیسی جیمانی، تیدا نییه و، بۆ سه ره به خۆیش نییه. بۆ بازرگانیکردنه به خواستی سه ره به خۆیی خه لکه وه هه رکاتی توانیان ئه م خواسته ده ربِرن و بۆرکه به رایه تی پرۆسه ی سه ره به خۆیی و دروستبوونی ده ولّه تی کوردیی رۆژاواو خزمه تی ئه جندای تورک و سه عودیه یه.

بریاردانی رِفراندۆم بِن قسه ی په رله مان، بۆ به یعه ت کردنه به خه لافه تیکی بنه ماله یی که جیگه ی خه لافه تی ئیسلامی داعش بگرته وه.

قبولکردنی ئه م فشه یه وای کردوو ه پارتی گره وه که بباته وه و جه ماوه ره هه لّخه له تیئ و هه ر که سئ په خنه ی بِن مانای و بِن بناغه یی و ته نانه ت ناپاکی نیازی رِفراندۆم بکا، لای خه لکی ساده وهک دوژمنی سه ره به خۆیی حیساب بکری که به پِیچه وانه وه یه.

هه موو نووسیان: [سه رۆک! بۆ په رله مانی ئه وروپا چوو!] و قسه ی بۆ په رله مان کردوو ه شتی وا نه بووه: نه په رله مانی ئه وروپا نه هه یچ په رله مانی، نه هه یچ ئه ندام په رله مانی، دوورو نزیک پِیوه ندییان به م فشه بازییه وه نه بووه.

2- کۆبوونه وه له په رله مان و بۆ په رله مان نه بووه

له هه ر ولاتیکی ئه وروپا ده توانی ژووریک، هۆلیک له ناو بینایه ی په رله مان بۆ هه رچالاکییه کی سیاسی، که لتووری کۆمه لایه تی به کری بگری و به م جۆره چالاکییه که له ناو په رله مان بکه یته. به لام ئه مه مانای وانیه هه یچ پِیوه ندییه کی به په رله مانه وه هه یه. بۆ نموونه بۆ پرسه یان ژنخواستنیش بیته ده توانی له ناو هۆلی په رله ماندا بیکه ی!

بۆ نموونه: سه یری ئه م لینکه بکه گه ر ده ته ویت هۆلیک یان ژووریک له ناو په رله مانی به ریتانیا به کری بگری. <http://www.parliament.uk/visiting/venue-hire/>

يان دەتوانى داوا لە ئەندام پەرلەمانى ناوچەكەت بكەى ژوورېكى ياتبەتیت بۆ بگرى. واتە چالاكییهكە لە ناوبینایهى پەرلەمانه و پێوهندی به سیاسهتى پەرلەمانه وه نییه.

دیاره ساخته چیهكانى به ناوئۆینهرى حكومهتى هەرېم له برۆكسل ئەمهيان كردهوه و به پاره سى چوار كهسيان بانگ كردهوه، ئەمهش له ئەوروپا ئاسانه و لۆبى (شهریکهى پێوهندییه حكومهتییهكان) دهيكات. گەر پاره بدهى، دەتوانى هەر كهسێك بۆ هەر مه بهستێك داوت بكهى؟ به پارهى زۆر، ئەندام پەرلەمان و وهزیر هەن دەبنه گه واديش وهك ئەوانهى بۆ سه عودیه و قه ته رو شهریکاتى نهوت و شهریکاتى چهك كاردەكەن. تۆنى بلیژ دوای وازهینانى وهك سه ره كوهزیرانى بهریتانیا، بۆ به ده سهینانى ملیۆنه ها دۆلار، بوو به گه وادیكى دوولى بۆ ده ولته تانى خه لیج و ده ولته تانى دیکتاتۆرى وهك كازاخستان كارى ده كرد.

3- عه قلى خپل له ئەوروپا

گرنگى ئەم كۆبوونه وهیه بۆ ئەوروپا و هەر حكومه تێك له ئەوروپا له وانه بهریتانیاش له ئاستى سفر دا بووه، وهك هه وائى هه یچ له هه یچستاندا بووه، هه یچ رۆژنامه و میدیایه ك باسى نه كردهوه. سه یرى قیدیۆكان بکهن له فشه میدیای حیزبى باشوور به و لاوه كه سى ئەوروپای ئى نییه. ته نانهت كه سانی هه ره گه نده ئى وهك نه دیم زه هاوى كه ده لالی گه نده ئى نه وتى باشووره، و 11 ئەندام پەرلەمانى دیکهى بهریتانى كه به ره سهى گوايه دۆستانى حكومه تى هه رېمن، كه س نه چوو، چونكه ده زانن له سه ریان ده كه ویت.

تۆ عه قلى كوردو میدیای كوردو سیاسه تى كورد له گه ل خۆت بینى و

بۆ خۆت له گه ل خۆت قسه بکهى و

هه ره كه بۆ خپله كهت قسه بکهى شه ره خپله كهت (له گه ل گۆران) بۆ ئەوروپا بینى و

سكالا بکهى كه فیدراسیۆنى خپله كانى باشوور (پەرلەمان) كۆده تايان به سه ر خپله كهى تۆدا كردهوه، بۆیه داوتنه بهر شەق و دهرت كردهوون، كه چى خۆشت به نوینه ریان بزانی و به ناوى ئەوانه وه داواى ده ولته ت و سه ره به خۆییش بکه یت؟.

تۆدەستوورت نەبیت

شەرعىيەتى سەرۆكايەتت نەبیت وبە خۆت بلى سەرۆك

ناومالى خۆت رىكنە خستبىت وله جياتى يەكيتى نەتەوہى شەرەخىلت ھەبىت

ھىچ پەيامنامە يەكت بۆ سەر بە خۆي و رىفراندۆم نەدابىتە نەتەوہ يەكگرتۆكان

دواى بىست سأل پىوہندى و تەنانەت نۆكەرايەتى بۆ ئەمريكاو بەريتانيا لە عىراق ھىچ

ھاوپەيمانىيەكت لەگەندا نەبن ويەك بەلگەنامەى نووسراو[مەگەربۆ شەرە جاشايەتى و

كارى ئىستىخباراتى] لە نيوانتانا نەبىت و

زۆرسە فيرى عىراق لە ولاتانى جىھاندا كوردن و جگە لە مەش ھەرىم نوينەرايەتى خۆى لە

زۆرلە دەولەتанда ھەيە و ھەموو لە دزى و گەندەئى بەولاولە، ھىچيان بە ھىچ نەكردبىت.

ھىچ پىوہنديەكيان دانەمەزاندبىت، ھىچ كامپەينىكيان ئەنجام نەدابىت، كەسيان لە

ھىچ ئاگادارنەكردبىت.

كە ئاوا باسى سەر بە خۆي بکەيت، بابەتەكە بۆ ئەوروپا ھەرزۆر لەوہ كەمترە كە شايانى

يەك دەقيقە باس يان گالته پىكردنیش بىت.

4- كۆبوونەوہوئە جنداو ئامانج

پشتگىرى جىھان بۆچى؟

گەر كۆبوونەوہ بۆ كارى جددى وەك سەر بە خۆي بکەيت و بتەوئ پەرلەمانى ئەوروپا

دەورى ھەبىت:

دەبى بەلای كەمەوہ سالىك تا سئ سأل پىشتر پىرۆژەو پەيامنامەى نووسراوت بۆناردبن،

ئەجنداو ئامانج وئەنجامت ديارى كردبىت

بۇ دەتەوئەت كۆبۈنەنە بىكەيت لەگەل كى، چۈن كەى و تا ماوهى چەند و چەند
كۆبۈنەنە؟ و... ەتد،

ئەوسا بۇ خۆت لە رىڭاى پېۋەندى دىپلۇماسى و كەمپەين و لۇبى و مىدىا و راي گشتىيە وە
كارى بۇبەكەى.

فەلەستىنىيە كان يەكەم پەيامنامەى نووسراويان بۇ سەربەخۆبى و دەوئەت لە سائى 1964
بەرهەم ەينا، ئىستاش خەبات بۇ دەوئەتەكەيان دەكەن و ەنگا و بە ەنگا و دەوئەت دواى
دەوئەت ئىعتىرافيان پى دەكا و دەزگاكانى نەتە و ەيەكگرتۇكان قبۇلئيان كرىوون، بەلام ەشتا
زۇريان ماوه. http://www.palwatch.org/main.aspx?fi=640&doc_id=8210

5- برۇكسل بۇ؟

دواكە و توووى عەقلى سىياسى خىل و لەشكرى راوئىزكارەكانى، لە وەدايە كە بۇ پرسى
سەربەخۆبى يەكەم قىبلەنماى برۇكسل دەبىت، ئەوئىش بە وئەنجامە جوانە وە.

برۇكسل بۇ؟ چ پېۋەندى بە سەربەخۆبى كوردە وە ەيە؟

چ دەسەلاتىكى ەيە؟

ئە وە لەگەل ئەردۇگان گىرى خواردو وە و ەيچى بۇ ناكرى. لە كىشە و جەنگى سورىا و عىراقدا
يەكئىتى ئە وروپى چ لە رووى سىياسىيە وە چ لە رووى سەربازىيە وە دەورئىكى پەراوئىزى ەيە.
گەربرۇكسل بە رەسەمىش پىشتىگىرى رىفراندۇم بكات لە سەرنەرزى واقىع لە ەيچ ناگۇرئىت.
بۇ؟

سەربەخۆبى لە پرىنسىپى برىاردانى مافى چارەنووسە وە دئىت.

مافى چارەنووس پرسىكى ياساى نىۋنەتە وەبى يە كە لە پەيماننامە و پرىنسىپەكانى نەتە وە
يەكگرتۇكانە وە دئىت و رووبەرووى ئەوئىش دەبئىتە وە.

مافى چارەنووس برىاردان بۇ كوردى باشوورپرسى جىابوونە وەى تەوا وە لە عىراق.

تۆ دەبى كەيسى جىابوونەووەكەت بە پى دەستوورى عىراق و ياساى نىونەتەوھى ئامادە بکەيت و بە بەلگەو ژمارەو، بۆ نەتەووە يەكگرتۆکانى بەرى نەك لە يەكپى ئەوروپا و برۆكسل بپارىتەو!

كەيسى جىابوونەووە سەربەخۆي تەنيا و تەنيا لە رىگەى نەتەووە يەكگرتۆکان يان دانوستاندن و رەزامەندى حكومەتى عىراقەو دىت.

بەلام ئەم دووانە لىك دابراونىن. دەتوانن داوا لە نەتەووە يەكگرتۆکان بکەن كە لە پرۆسەى دانوستان لەگەل عىراق يارمەتيتان بدات. [ئەمەش ئامادەكارى زۆرى دەويت و بە چەند سالىش تەواو نابىت بە تايبەتى، كە رىفراندۆم و سەربەخۆي كوردستانى دەرەوھى ھەرىمىش بگريتەو: ئەمە بمانەويت يان نەمانەويت كيشەى تەنيا كورد لەگەل عەرەبى عىراق، سوننەو شيعە نىيە، بەلكو كيشەيەكى ناوچەي و جىهانىشە. سەربكەن كيشەى سوريا چۆن بوو بە كيشەيەكى جىهانى و چەند قوربانى و ويرانى لىكەوتەو.]

تەنيا دواى ئەم پرۆسەيە پشتگيرى دەولەتان گرنكى دەبىت بە تايبەتى پشتگيرى ئەو دەولەتانەى ئەندامى ھەميشەي ئەنجومەنى ئاسايشى نەتەووە يەكگرتۆکانن: ئەمريكا، روسيا، چين، بەرىتانيا و فەرەنسا.

واتە دەبوو ھەموو كارو ھەولتيكى كورد لەم بيست سالى دوايدا ئەو بووايە، كار لە سەر ئەو بکات ئەم وڵاتانەى ئەنجومەنى ئاسايش بۆ سەربەخۆي خۆي پازى بکات.

ئىستا ھەردوو لايەنى دانوستانى سەربەخۆي لە عىراقن: حكومەتى عىراق كە سەرەك كۆمارەكەى كوردەو كورد دەورى كارىگەرى ھەيەو، يۆنامى كە نوينەرى نەتەووە يەكگرتۆکانە لە كوردستان.

چىتان كردووە لەگەل ئەوان؟

پىوستيتان چ بوو بە برۆكسل؟

ئايا تاكە ستاتوويەكى ياساى نىونەتەوھى كە ھەرىم ھەيەتى دەستوورى عىراق نىيە؟ خۆت دەستوورت ھەيە؟

ئایا نه ته وه یه کگرتۆکان، یه کیتی ئه وروپی، ئه مریکا، به ریتانیا، ئه لمانیا و... هتد، پیت نالین که نابن له دهستووری عیراق لابه دهی به تایبه تی به په له او یشتن بۆ ناوچه کانی دهره وی هه ریم؟

ئایا شکاندنی دهستووری عیراق مانای ئه وه نییه ئه و تاکه لکه داره ده برپه وه که له سه ری وه ستاوی؟

ئایا ئه مه دهره فته ناداته به شو قینیه کان و حه شدی شه عیبه که ئه و مافه سه ره کیانه ی له دهستووردا هه تن ئه وانیش پاشه کشه ی ئی بکه ن و، ئه مجار ئه وان له جیاتی داعش به ره وه وه ولی پریش یین؟

پیشتر ئیران هات بۆ پاراستنتان له دوژمنی هاوبه ش داعش، ئه ی ئه مجار که ئیرانیش هاته ناو هه ریمه وه بۆ پالپشتی حه شد و زۆر ناوچه ی داگیر کرد، چ ده که ن؟

بۆ ئیران ده توانی له سوریا و لوبنان ئه مه بکا، بۆ ناتوانی له سنووری خۆی بیکاته؟

که به لافاو کوردیان له که رکوک و ناوچه کانی تر ده برپه راند چ ده که ن؟

چ هیزو ده سه لاتیکه فسفسپاله وانانه ت هه یه دیفاع له خۆت بکه ی که ئه مریکا دیفاعت ئی نه کاته؟

یان تورکیا دیفاعت ئی ده کاته، هه ره که چۆن له کاتی میوانه کانی داعش دا دیفاعی ئی کردی؟

فشه جیایه و حه قیقه ت شتیکی تره.

به س ئه م میله ته بکه نه قوربانی خپل و خیانه ت.

بۆ گه رانه وه بۆ سه ره تا، کلک بکه ره سه ر

www.wtarikurd.info